

Az európai elfogatóparancs szerinti eljárások

Az európai elfogatóparancs (EEP) olyan jogi eszköz, amellyel a kibocsátó ország elrendelheti az Európai Unió egy másik tagállamában tartózkodó gyanúsított vagy elítélt személy letartóztatását és visszaszállítását a kibocsátó tagállamba. A végrehajtó tagállam e szerint köteles eljárni, kivéve, ha az EEP érvénytelen, vagy végrehajtást kizáró okok állnak fenn.

Mivel az eljárásban legalább két ország érintett, a keresett személy számára mind a kibocsátó, mind a végrehajtó tagállamban jogi segítséget kell nyújtani, ahogy erről a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról szóló 2013/48/EU irányelv 10. cikke is rendelkezik.

A végrehajtó tagállam ügyvédje (Executing State Lawyer – ESL) a következő módokon vonhatja be a kibocsátó tagállam ügyvédjét (Issuing State Lawyer – ISL):

1. kideríti, hogy van-e már az eljárásban kirendelt ügyvéd a kibocsátó tagállamban, és felveszi vele a kapcsolatot;
2. amennyiben nincs, úgy felveszi egy ügyvéddel a kapcsolatot a rendelkezésre álló hálózatokon keresztül, pl. a Védőügyvédek Európai Egyesületének (ECBA) Find a Lawyer ügyvédkereső oldalán.

Find a Lawyer

A Find a Lawyer nevű ügyvédkereső oldalon olyan bűnügyi eljárásokban igazolható tapasztalattal rendelkező, gyakorló ügyvédek elérhetőségei találhatóak, akik az anyanyelvükön kívül legalább angolul beszélnek. Amennyiben kibocsátó tagállambeli ügyvédet keres az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos ügyében, az alábbi honlapon található listából böngészhet:

<https://www.ecba.org/contactlist/contacts-search-country.php>
vagy írjon a secretariat@ecba.org e-mail-címre.

A végrehajtó tagállam ügyvédjének (ESL) feladatai

Az ESL a végrehajtó tagállamban tölti be az EEP-eljárás alá vont személy védőügyvédjének a szerepét anélkül, hogy vitatná a kibocsátó tagállamban folytatott büntetőeljárás megalapozottságát (ezt az ISL-nek kell megtennie a kibocsátó tagállamban). Feladatai:

1. ellenőrzi az EEP alaki érvényességét és hiánytalanságát;
2. megvizsgálja, hogy van-e végrehajtást kizáró ok;
3. megvizsgálja, hogy vannak-e az EEP-átadási eljárásnak alternatívái;
4. tájékoztatást ad a specialitás elvéről;
5. az ügyféllel és az ISL-lel való konzultációt követően tájékoztatást ad arról, hogy az átadásba való beleegyezés vagy az ügynek a végrehajtó tagállamban való tárgyalása előnyösebb;
6. adott esetben kérvényezi a keresett személy szabadlábra helyezését.

A végrehajtást kizáró okokat a 2002/584/IB kerethatározat 3., 4. és 4a. cikke és a nemzeti végrehajtási jogszabályok határozzák meg, amelyek kötelező és mérlegelhető okokat egyaránt tartalmaznak. Az ESL hivatkozhat a nemzetközi emberi jogi törvényekben foglaltakra mint a végrehajtást kizáró egyéb okokra (pl. az Európai Unió Alapjogi Chartája vagy az Emberi Jogok Európai Egyezménye biztosította jogok; az EU-szerződések; másodlagos eljárásjogi irányelvek).

Adott esetben a nemzeti alkotmánnyal kapcsolatos aggályokra is hivatkozhat.

Hivatkozási alapként szolgálhat pl. a tisztességes eljáráshoz, elfogadható fogvatartási körülményekhez, orvosi kezeléshez vagy családi élethez való jog valószínű megsértése, ha a keresett személy visszatér a kibocsátó tagállamba. A végrehajtó tagállamban folytatott EEP-eljárás során az EEP-eljárás alá vont személyt az alábbi eljárásjogok illetik meg az uniós jog alapján:

1. Tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog (2010/64/EU irányelv)
2. Ügyvédi segítség igénybevételéhez és költségmentességhez való jog mindkét tagállamban (2013/48/EU és 2016/1919/EU irányelvek)
3. Az EEP tartalmáról való tájékoztatáshoz és a jogokról szóló írásbeli tájékoztató kézhezvételhez való jog (2012/13/EU irányelv)
4. Bírósági tárgyaláshoz való jog (2002/584/IB kerethatározat)*

A brosúra hátoldalán található ellenőrzőlista összefoglalja mindazon információkat, amelyeket figyelembe kell venni az EEP-ügyek hatékony védelme érdekében.

A kibocsátó tagállam ügyvédjének (ISL) feladatai

Az ISL már azelőtt ellátja a keresett személy védelmét, hogy az illetőt átadnák a kibocsátó tagállamnak. Részt vesz mind az EEP-eljárásban, mind a kibocsátó tagállamban folytatott vizsgálati, tárgyalási és az ítélethozatali szakaszokban.

A végrehajtó tagállamban folytatott EEP-eljárás során az ISL segítséget nyújt az ügyfélnek és az ESL-nek. Feladatai többek között:

1. megbizonyosodik a keresett személy ellen, a kibocsátó tagállamban folyó büntetőügy státusza felől;
2. felülvizsgálja az EEP érvényességét, pl. a keresett személy életkora eléri-e a büntethetőségi korhatárt, vagy a feltételezett bűncselekmény alapján átadható-e a kibocsátó tagállamnak;
3. az EEP visszavonására vagy más eljárással való helyettesítésére irányuló kérelmet nyújt be a kibocsátó tagállam hatóságaihoz, vagy megszervezi a keresett személynek az igazságügyi hatóságok előtti önkéntes megjelenését;
4. tájékoztatja az ESL-t arról, hogy van-e végrehajtást kizáró ok;
5. megszerzi a védelem támogató bizonyítékait az EEP-eljáráshoz, vagy a megfelelő szakértőhöz irányítja az ESL-t.

Amennyiben a keresett személyt kiadták a kibocsátó tagállamnak, az ISL feladatai többek között a következők:

1. ellátja a keresett személy védelmét az előzetes letartóztatás és a tárgyalás során;
2. elmarasztaló ítélet esetén a keresett személy kérésére kérvényezi annak a végrehajtó tagállamba vagy hazájába – legyen annak állampolgára vagy lakosa – történő visszaszállítását ítéletvégrehajtás céljából;
3. gondoskodik a specialitás szabályának betartásáról;
4. gondoskodik arról, hogy bármely biztosíték, amelyet a kibocsátó tagállam a keresett személlyel való bánásmódra vonatkozóan ad a büntetőeljárás és a büntetés letöltése során, valóban érvényesüljön.

* Ezek az irányelvek jelenleg nem hatályosak Dániában.

A 2013/48/EU és 2016/1919/EU irányelvek jelenleg nem hatályosak Írországból és az Egyesült Királyságból.

Ügyvédi teendők az EEP kapcsán

Ellenőrizze az EEP-nyomtatványt vagy a Schengeni Információs Rendszert:

- Tartalmazza-e a dokumentum az érvényességéhez szükséges összes információt?
- A cselekményt az Ön országában vagy egy harmadik országban követték el?
- Kérjen a bíróságtól fordítást, ha az EEP formanyomtatványa vagy a Schengeni Információs Rendszerbe feltöltött dokumentumok nem az anyanyelvén íródtak.

Konzultáljon az ügyfelével:

- Kérjen a bíróságtól tolmácsot, ha az ügyfele nem beszél az Ön nyelvét.
- Ellenőrizze, hogy az ügyfele valóban az EEP-ben megnevezett keresett személy-e.
- Ellenőrizze, hogy az ügyfele kapott-e az EEP kapcsán általa beszélt nyelven írt, a jogait ismertető tájékoztatót a 2012/13/EU irányelv II. mellékletének megfelelően. Amennyiben nem, úgy kérjen számára a bíróságtól.
- Ellenőrizze, hogy az ügyfele nem állt-e korábban bíróság előtt ugyanezen cselekmény miatt egy másik országban.
- Ellenőrizze, hogy ügyfelének életkora elérte-e a büntethetőségi korhatárt az Ön országában.
- Ellenőrizze, hogy az adott bűncselekmény nem esik-e közkegyelem alá az országában.
- Ellenőrizze, hogy a cselekmény az Ön országában bűncselekménynek minősül-e, vagy szerepel-e azon bűncselekmények listáján, amelyek esetében a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül átadásra kerül sor.
- Ellenőrizze, hogy az ügyfelét vád alá helyezték-e az Ön országában ugyanezen cselekmény miatt.
- Ha az EEP-ben megnevezett cselekmény szerint az ügyfele bíróság elé állítható az Ön országában, ellenőrizze az elévülési időt.
- Ellenőrizze, hogy az ügyfelének van-e más, függőben lévő bírósági ügye valamely országban.
- Amennyiben az ügyfele állampolgára vagy lakcímmel rendelkező lakosa az Ön országának, kérdezze meg, hogy ott kívánja-e letölteni a büntetését.
- Ha az ügyfelét már elítélték, kérdezze meg, hogy jelen volt-e a tárgyalásán, vagy értesítették-e a tárgyalása időpontjáról.
- Ne tanácsolja a specialitás szabályáról való lemondást vagy annak elfogadását anélkül, hogy a kibocsátó tagállam ügyvédjével konzultált volna.
- Kérdezze meg az ügyfelét, hogy van-e bármi aggálya a kibocsátó tagállamba történő visszatérését illetően (pl. családi vagy egészségügyi okok, tisztességes eljáráshoz való jog, börtönkörülmények).
- Kérdezze ki ügyfelét, hogy munkája, családja, szociális kapcsolatai vannak-e az Ön országában, melyek alapján kérvényezhető lehet az őrizetből történő szabadon bocsátása.

Vegye fel a kapcsolatot a kibocsátó tagállam egy ügyvédjével:

- Kérjen hozzáférést a kibocsátó államban készült ügyiratokhoz.
- Tájékoztassa a vonatkozó jogszabályokról és eljárásokról.
- Ellenőrizze, hogy az EEP visszavonható-e vagy helyettesíthető-e egyéb intézkedésekkel (pl. iratkézbesítés, videokonferencia keretében történő tárgyalás, pénzbüntetés) vagy az igazságügyi hatóságok előtti önkéntes megjelenéssel.
- Szerezzen ügyfelét támogató bizonyítékokat.

További információkért tekintse meg az ECBA Handbook on the EAW for Defence Lawyers c. Kézikönyvet (<https://handbook.ecba-eaw.org/>), vagy lépjen kapcsolatba velünk a secretariat@ecba.org

Hogyan biztosítsak védelmet EEP-ügyekben?

Az európai elfogatóparancs: ECBA-kisokos védőügyvédek számára

<https://handbook.ecba-eaw.org/>

Fordította Horváth Ádám Márton és Tukora Katinka
Fordító - és Tolmácsképző Tanszék - ELTE

ECBA

Az 1997-ben alapított Védőügyvédek Európai Egyesülete (ECBA) mára az Európai Tanács valhuamennyi országában a büntetőjogra szakosodott védőügyvédek kiemelkedő független szervezetévé vált. Célja, hogy érvényt szerezzen a nyomozás alá vont, gyanúsított, vádlott és elítélt személyek alapvető jogainak.